

De donor moet vooral lief en rustig zijn

Auteur: Drs. S. Stienstra¹

Trefwoorden: bloedtransfusie bij dieren, donor

(Tijdschr Bloedtransfusie 2014;7;10-1)

Bij de eerst bekende bloedtransfusies waren dieren de donor. Bekend is de oude afbeelding uit de 17^e eeuw, waarbij de Franse arts Jean Baptiste Denis bloed van lammeren toediende aan mensen (zie *Figuur 1*).

Pas veel later ontvingen dieren bloed bij een behandeling. Bij honden en paarden wordt al regelmatig bloedtransfusies gegeven, maar ook bij katten is het toedienen van een bloedproduct inmiddels een regelmatig uitgevoerde behandeling geworden. In Nederland is dit een ontwikkeling waarbij de oprichting van de Eerste Veterinaire Bloedbank Nederland (EVBN) in Nijverdal (www.evbn.nl en www.bloedziektenbijdieren.nl) een grote rol heeft gespeeld. De foto's op deze pagina komen van de EVBN, die altijd bloed op voorraad heeft en in staat is om 24 uur per dag 7 dagen per week bloed te leveren aan dierenartsen in heel Nederland en België.

Voor het veilig toedienen van bloed aan dieren gelden dezelfde regels en voorzorgen als bij mensen en ook bloedgroep comptabiliteit is belangrijk, hoewel het bij dieren anders is dan bij mensen. Overdracht van ziekten via een bloedtransfusie komt ook bij dieren voor en de donoren van de EVBN worden daarom gecontroleerd op de aanwezigheid van via het bloed overdraagbare ziekten.

Figuur 1. De Franse arts Jean Baptiste Denis die bloed van lammeren toediende aan mensen. Bron: http://histoire-bibliophilie.blogspot.nl/2013_05_01_archive.html.

¹zelfstandig adviseur, Postbus 110, 6573 ZK, Beek-Ubbergen, tel.: 024 684 19 03, e-mailadres: stef.stienstra@inter.nl.net.

Belangenconflict: geen gemeld.

Financiële ondersteuning: geen gemeld.

Ontvangen 08 januari 2014, geaccepteerd 15 januari 2014.

Alle gepubliceerde artikelen kunt u vinden op onze website: www.aries.nl/search/articles.

Ook therapie met immuunglobuline is routine in de dierenartsenpraktijk. Bijvoorbeeld bij het parvovirus, een virusinfectie bij de hond. Met een plasmatransfusie krijgt het dier antistoffen toegediend waarmee de infectie bestreden kan worden.

De ideale donor moet voor de EVBN vooral vriendelijk zijn. Een standaard bloeddonatie van een hond kan de gebruikelijke 450 ml zijn en dit kan veilig bij een hond van zo'n 25 kg afgenomen worden. Bij kleinere honden natuurlijk wat minder en bij katten geldt de vuistregel om 11-13 ml/kg af te nemen.

Figuur 2. Een poes met kittens, die een bloedtransfusie krijgt vanwege een ernstige anemie, die het gevolg is van een uterusbloeding tijdens de partus.

Figuur 3. Deze Teckel lijdt aan immuun gemedieerde trombocytopenie. De bloedingen die hiervan het gevolg zijn, hebben een ernstige anemie veroorzaakt waardoor bloedtransfusie noodzakelijk was.

Figuur 4. Hier wordt bloed afgenomen bij een Labrador retriever. Bij honden wordt het bloed afgenomen uit de vena jugularis. Behalve het desinfecteren van de plaats om te prikken is het bij dieren ook nodig om een stukje huid kaal te scheren om de ader, van waaruit bloed wordt afgenomen, te vinden.

ALLE GEPUBLICEEERDE ARTIKELEN KUNT U VINDEN OP ONZE WEBSITE:

WWW.ARIEZ.NL

Tevens kunt u daar zoeken naar artikelen die in onze andere tijdschriften zijn gepubliceerd.